

Instelling Europees UBO register en Centraal Aandeelhoudersregister

Inleiding

Op 20 mei 2015 hebben het Europees Parlement en de Europese Raad de vierde anti-witwas richtlijn aangenomen. De richtlijn strekt tot het voorkomen van het gebruik van het financiële stelsel van de Unie om geld wit te wassen of terrorisme te financieren. De richtlijn heeft tot gevolg dat de achterliggende eigenaren/belanghebbenden van in Europa opgerichte vennootschappen en andere vennootschapsrechtelijke entiteiten alsmede bepaalde betrokkenen bij trusts worden geregistreerd. Daarnaast wordt per 1 januari 2016 het centraal aandeelhoudersregister ingevoerd.

Achtergrond van de richtlijn

In februari 2013 heeft de Europese Commissie voorgesteld om een vierde anti-witwas richtlijn in te voeren met als doel het financiële stelsel van de Unie te beschermen tegen het witwassen van geld en het financieren van terrorisme. De opheffing van belemmeringen in de interne markt heeft ervoor gezorgd dat het gemakkelijker is geworden om de werkelijke aard, oorsprong en eigendom van vermogen te verhullen. Daarom is in december 2014 besloten een registratieplicht in te voeren voor de uiteindelijke begunstigden van het vermogen van rechtspersonen en trusts.

Het UBO-register

In het kader van de registratieplicht moeten de lidstaten ervoor zorgen dat informatie over de uiteindelijk begunstigde in volledige overeenstemming met het Unierecht wordt bewaard in een centraal register dat zich buiten de vennootschap bevindt. Hiertoe kunnen de lidstaten gebruik maken van een centrale database waarin de informatie betreffende uiteindelijk begunstigden worden verzameld, van het handelsregister of van een ander centraal register. De lidstaten kunnen besluiten dat de meldingsplichtige entiteiten verantwoordelijk zijn voor het opnemen van de gegevens in het register.

De registratieplicht zal gaan gelden voor de zogenoemde Ultimate Beneficial Owners (UBO's) oftewel de uiteindelijke begunstigden van vennootschapsrechtelijke entiteiten, van juridische entiteiten of van juridische constructies, zoals trusts, die gelden beheren of uitkeren.

Onder een uiteindelijk begunstigde/UBO wordt verstaan een natuurlijke persoon die méér dan 25% van de aandelen of stemrechten heeft of gerechtigd is tot 25% of meer van het vermogen van een juridische constructie of rechtspersoon.

Vennootschapsrechtelijke entiteit

Identificatie van de uiteindelijk begunstigde heeft een zodanige strekking dat de eigendomsketen, in geval een vennootschapsrechtelijke entiteit in het bezit is van een andere vennootschapsrechtelijke entiteit, moet worden gevolgd totdat de natuurlijke persoon die het uiteindelijk belang in de entiteit houdt wordt gevonden. Van deze personen dient in ieder geval de naam, geboortemaand en jaar, nationaliteit, woonstaat en de aard en omvang van de deelneming in het register te worden opgenomen.

Trusts

In het geval van trusts dienen de gegevens te worden opgegeven van de oprichter, de trustee(s), de eventuele protector, de (groep van) begunstigden en elke andere persoon die op een of andere wijze effectief de zeggenschap over de trust uitoefent. Indien sprake is van juridische constructies met een soortgelijke structuur en functie als trusts, dienen de personen die een soortgelijke rol spelen als hierboven bij de trust opgesomd, te worden geregistreerd.

Toegang en uitzondering

Het register wordt toegankelijk voor:

- ▶ overheidsinstanties en opsporingsdiensten, en
- ▶ instellingen die verplicht zijn tot het instellen van cliëntenonderzoek, zoals financiële instellingen (banken, verzekeraars, effecten- en beleggingsinstellingen, geldtransactiekantoren, creditcardmaatschappijen en casino's) en niet-financiële instellingen zoals handelaren in zaken van grote waarde (bijv. auto's, kunst, antiek) en bepaalde beroepsgroepen (advocaten, notarissen, accountants, belastingadviseurs en makelaars).

Voor zover het vennootschapsrechtelijke entiteiten betreft, is het register eveneens toegankelijk voor personen of organisaties die een legitiem belang hebben om het witwassen van gelden of financieren van terrorisme na te kunnen gaan. Het begrip legitiem belang is hierbij niet nader gespecificeerd. Het is aan de lidstaten om hier een nadere invulling aan te geven.

De richtlijn biedt lidstaten de mogelijkheid om in (zeer) uitzonderlijke gevallen toegang tot de informatie over de uiteindelijk begunstigde te beperken als de uiteindelijk begunstigde het risico loopt op fraude, ontvoering, chantage, geweld of intimidatie, of wanneer de begunstigde minderjarig of anderszins handelingsonbekwaam is.

Het Centraal Aandeelhoudersregister

In januari 2015 is het wetsvoorstel tot wijziging van het Handelsregisterwet en het Burgerlijk Wetboek ter consultatie gepubliceerd, dat onder meer voorziet in de invoering van een centraal aandeelhoudersregister. In het centraal aandeelhoudersregister zullen de aandeelhouders van besloten en niet-beursgenoteerde vennootschappen worden opgenomen met als doel om financieel-economische fraude te kunnen opsporen.

Dit register biedt de mogelijkheid eenvoudig vast te stellen:

- ▶ wie de aandeelhouders van een besloten vennootschap of een niet-beursgenoteerde naamloze vennootschap zijn, en

- ▶ welke aandelen (in welke rechtspersonen) bepaalde personen hebben.

Het gaat om registratie van verkrijgingen en mutaties in het bezit van aandelen op naam. Wanneer er sprake is van meer dan één aandeelhouder, zal het centraal aandeelhoudersregister, ten opzichte van het handelsregister, aanvullende (afgeschermd) informatie bevatten.

Omdat het centraal aandeelhoudersregister alleen directe aandeelhoudersbelangen vermeldt, wordt niet inzichtelijk wie de uiteindelijke begunstigde is. Het UBO-register zal derhalve een aanvulling gaan vormen op het centraal aandeelhoudersregister.

Het centraal aandeelhoudersregister zal worden beheerd door de Kamer van Koophandel en zal beperkter toegankelijk worden dan het UBO-register, namelijk alleen voor aandeelhouders, notarissen en aangewezen overheidsdiensten.

Timing en gevolgen van de richtlijn & centraal aandeelhoudersregister

De vierde EU anti witwas richtlijn dient uiterlijk 26 juni 2017 door Nederland in de nationale wetgeving te zijn geïmplementeerd. Het centraal aandeelhoudersregister wordt naar verwachting op 1 januari 2016 ingevoerd. De invoering van een UBO- en centraal aandeelhoudersregister kan gevolgen hebben voor de verschillende privacy structuren die in het verleden zijn opgezet om een bepaalde mate van privacy voor aandeelhouders te beogen. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan het houden van aandelen middels een Stichting Administratiekantoor of aan structuren waarbij gebruik wordt gemaakt van een Open Commanditaire Vennootschap.

Wat de exacte invloed van de richtlijn en het centraal aandeelhoudersregister op deze structuren zal zijn, zal pas duidelijk worden op het moment dat de vierde EU anti witwas richtlijn definitief wordt omgezet in Nederlandse wetgeving. Wij bespreken graag met u wat de (mogelijke) gevolgen van deze wijzigingen zijn voor uw organisatie.

Contactpersonen

Voor vragen over het UBO register kan contact worden opgenomen met onderstaande personen:

EY Belastingadviseurs

Pauline Pipping-van der Storm

Consultant Private Client Services
E: pauline.van.der.storm@nl.ey.com
T: +31 (0)88-407 19 65

Sabine de Wijkerslooth

Senior Manager Private Client Services
E: sabine.lhoest@nl.ey.com
T: +31 (0)88-407 30 09

HVG

Olga Elsenga

Advocaat | Senior Manager Financial Services
E: olga.elsenga@hvglaw.nl
T: +31 (0)88-407 19 30

Over EY

EY is wereldwijd toonaangevend op de gebieden assurance, tax, transaction en advisory services. Met de inzichten en de hoogwaardige diensten die wij bieden, dragen wij bij aan het versterken van het vertrouwen in de kapitaalmarkten en economieën overal ter wereld. Wij brengen toonaangevende leiders voort die door samen te werken onze beloften aan al onze stakeholders waarmaken. Daarmee spelen wij een cruciale rol bij het creëren van een beter functionerende wereld voor onze mensen, onze cliënten en de maatschappij.

De aanduiding EY verwijst naar de wereldwijde organisatie en mogelijk naar een of meer lidfirma's van Ernst & Young Global Limited (EYG), die elk een afzonderlijke rechtspersoon zijn. EYG is een UK company limited by guarantee en verleent zelf geen diensten aan cliënten. Voor meer informatie over onze organisatie, kijk op ey.com.

HVG | Advocaten | Notarissen

Over HVG

Holland Van Gijzen Advocaten en Notarissen LLP (HVG) is een toonaangevend advocaten en notarissenkantoor met hoogwaardige juridische dienstverlening. Onze advocaten en (kandidaat-) notarissen zijn actief op alle rechtsgebieden die voor ondernemingen relevant zijn. Met vestigingen in Amsterdam, Den Haag, Eindhoven, Rotterdam, Utrecht, Brussel en New York zijn wij in staat u passende oplossingen te bieden voor al uw juridische vraagstukken. In Nederland heeft HVG een strategische alliantie met Ernst & Young Belastingadviseurs LLP.

hvglaw.nl

© 2015 Ernst & Young Belastingadviseurs LLP/
Holland van Gijzen Advocaten en Notarissen LLP
Alle rechten voorbehouden.

Deze publicatie bevat informatie in samengevatte vorm en is daarom enkel bedoeld als algemene leidraad. Ze is niet bedoeld om te dienen als een substituuat voor gedetailleerd onderzoek of voor het aanwenden van een professioneel oordeel. Noch EYGM Limited, noch enig ander lid van de wereldwijde EY organisatie kan aansprakelijk worden gesteld voor het verlies van iemand die handelde of die ervan afzag te handelen ten gevolge van enige informatie in deze publicatie. Bij elke specifieke aangelegenheid dient steeds een geschikte adviseur geraadpleegd te worden.